

מהות הכבילה:

תכנית חירום משותפת של הצדדים לבקשה, לצמצום מתן שירותי בריאות לחברי קופות החולים הנ"ל.

בהתאם לסעיף 8(ב) לחוק רשאים הרואה את עצמו נפגע מהסדר, איגוד עסקי וארגון צרכני להגיש לבית הדין להגבלים עסקיים התנגדות מנומקת בכתב בתוך שלושים ימים מיום פרסום הודעה זו ברשומות.

ההסדר האמור פתוח לעיון הציבור בתיק הע' 2496 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, קומה 3, ירושלים, בשעות העבודה הרגילות.

כ"ב באב התשנ"ח (14 באוגוסט 1998)
(חמ 3-680)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל

לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988

בחוק סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, אני מודיע כי ביום י' באב התשנ"ח (2 באוגוסט 1998), החלטתי לפטור, בתנאים, את הצדדים מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

- מגן דור אדום בישראל
- מפעל הפיס

השירות נושא ההסדר:

עריכת הגרלות.

מהות ההסדר:

שיתוף פעולה בין מפעל הפיס לבין מגן דור אדום בישראל אשר יפעל לקידום ההגרלות של מפעל הפיס.

קופת ההסדר:

תוקף הפטור עד יום 31 בדצמבר 2002 ובהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה.

הפטור כפוף לתנאי הממונה כמפורט בהחלטה.

החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פ-2437 במשרד רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

י"ז באב התשנ"ח (9 באוגוסט 1998)
(חמ 3-41)

דוד תדמור

הממונה על ההגבלים העסקיים

כ"ה התשמ"ח, עמ' 128.

הודעה על עיבוד סטטיסטיקה

לפי פקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש], התשל"ב-1972 בהתאם לסעיף 16 לפקודת הסטטיסטיקה [נוסח חדש], התשל"ב-1972, אני מודיע כי מדר המחירים לצרכן לחודש יולי 1998 היה כמפורט להלן:

- המדר על בסיס ממוצע 1993 - 156.3 נקודות;
- המדר מקושר לבסיס 1987 - 378.4023 נקודות;
- המדר מקושר לבסיס 1985 - 671.6641 נקודות;
- המדר מקושר לבסיס ספטמבר 1951 - 23,799.384.02 נקודות.

כ"ה באב התשנ"ח (17 באוגוסט 1998)
(חמ 3-892)

יוסף יהב

הסטטיסטיקן הממשלתי

י' דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, עמ' 500: ס"ח התשל"ח, עמ' 201.

מינוי מנהל ארנונה

לפי חוק הרשויות המקומיות (עדר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976

נמסרת בזה הודעה, כי בהתאם לסעיף 2 לחוק הרשויות המקומיות (עדר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, מינתה מליאת המועצה האזורית ברנה בישיבתה מס' 154, מיום ט"ז באייר התשנ"ז (23 במרס 1997) את תמר קופר למנהל הארנונה לענין החוק האמור.

כ"ה באב התשנ"ח (20 באוגוסט 1998)
(חמ 3-265)

חגי רודנר

ראש המועצה האזורית ברנה

ס"ח התשל"ו, עמ' 252.

מינוי חבר ועדת ערר לעניני ארנונה

לפי חוק הרשויות המקומיות (עדר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976

נמסרת בזה הודעה, כי בהתאם לסעיף 5 לחוק הרשויות המקומיות (עדר על קביעת ארנונה כללית), התשל"ו-1976, מינתה מליאת המועצה האזורית ברנה בישיבתה מס' 167, מיום ה' באב התשנ"ח (28 ביולי 1998) את חנה טביב, את אילנה קרומר ואת יעקב מרקוביץ לחברי ועדת הערר לארנונה לענין החוק האמור.

כ"ח באב התשנ"ח (20 באוגוסט 1998)
(חמ 3-265)

חגי רודנר

ראש המועצה האזורית ברנה

ס"ח התשל"ו, עמ' 252.

הודעה בדבר ב

לפי חוק זכות מספ:

בהתאם לסעיף צמחים, התשל"ג-1973, למועצה לזכויות מס מטפחים המפורטות לו:

מס' הבקשה: 2919/98
תאריך הבקשה: 7.1998
שם המבקש: סאן וורל
דיר ר' כהן ושות', שם המטפה: גיזהן ה' שם הגידול: שוף יפני השם המוצע לון: סאפ תיאור הון ותכונותיו: נ בצבע אדום-שחור בצבע צהוב 160D ייחוד הון: צירוף תכונ

מבקשה מס' 2920/98
שם המבקש: פייט שכר ברגנר, מושב אודיו
תאריך הבקשה: 7.1998
שם המטפה: פ.ג.ג.י. ע שם הגידול: גרברה.

מס' הבקשה: 2920/98
השם המוצע לון: שכס כינוי הון: טאליסה.
תיאור הון ותכונותיו: לשוני בצבע צהוב ייחוד הון: צירוף תכונ

מס' הבקשה: 2921/98
השם המוצע לון: שכא כינוי הון: לארוש.
תיאור הון ותכונותיו: לשוני בצבע ורוד ייחוד הון: צירוף תכונ

מס' הבקשה: 2922/98
השם המוצע לון: רחל תיאור הון ותכונותיו: לשוני בצבע ורוד ייחוד הון: צירוף תכונ

מס' הבקשה: 2923/98
תאריך הבקשה: 17.1998
שם המבקש: חורע זרעי
דיר שדה גת, שם המטפה: ה' דודי, שם הגידול: מלפפון.

כ"ה התשל"ג, עמ' 92.

רשות ההגבלים העסקיים

1998 6/12
ירושלים, 2437 פט -

לכבוד
גבי עליזה רוזן
הממונה על חקיקת משנה
משרד המשפטים
רחוב צאלאח א-דין
ירושלים

ג.נ.

הנדון: החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות

הנני מתכבדת להעביר הודעה על פטור מאישור הסדר כובל לפרסום ברשומות לפי
סעיף 14(ג) לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח - 1988.

בברכה,

צפורה נחמו

רשות ההגבלים העסקיים

הודעה על פטור בתנאים מאישור הסדר כובל לפי חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בתוקף סמכותי לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988¹, אני מודיע כי ביום י' באב התשנ"ח, (2 באוגוסט 1998), החלטתי לפטור בתנאים את הצדדים מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

מגן דוד אדום בישראל
מפעל הפיס

השירות נושא ההסדר:

עריכת הגרלות

מהות ההסדר:

שיתוף פעולה בין מפעל הפיס לבין מגן דוד אדום בישראל אשר יפעל לקידום ההגרלות של מפעל הפיס.

תקופת ההסדר:

תוקף הפטור עד ליום 31.12.2002 ובהתאם לתנאים המפורטים בהחלטה.

הפטור כפוף לתנאי הממונה כמפורט בהחלטה.
החלטת הפטור פתוחה לעיון הציבור בתיק פ-2437 במשרדי רשות ההגבלים העסקיים, רח' כנפי נשרים 22, ירושלים.

ד"ר דוד תדמור

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, י"ז אב, תשנ"ח
9 באוגוסט 1998

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128

רשות ההגבלים העסקיים

ירושלים, 6 באוגוסט 1998

פ-2437

גם בפקס: 03-6912720

לכבוד

עמי אסנת, עו"ד

אסנת, חפץ ושות' עו"ד

רחוב ויצמן 2 ק 11

תל אביב

הגדון : החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל

הנני מתכבדת להעביר אליכם את החלטת הממונה על הגבלים עסקיים, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים התשמ"ח-1988, בדבר מתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית הדין להסדר כובל שפרטיו הם:

הצדדים להסדר:

מגן דוד אדום בישראל

מפעל הפיס

הנכס או השירות נושא ההסדר:

עריכת הגרלות

תקופת ההסדר:

תוקף הפטור עד ליום 31.12.2002

בכבוד רב ובברכה,

צפורה נחמו

העתק: כבוד אב בית הדין להגבלים עסקיים

רח' כנפי נשרים 22, ת.ד. 34281, ירושלים 91341 טלפון: 02-6556111 פקס: 02-6515330

i:\access\t002431\10622.doc

8

רשות ההגבלים העסקיים

שיתוף פעולה בין מפעל הפיס לבין מגן דוד אדום בישראל

החלטה בעניין פטור מאישור הסדר כובל

לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988

מבוא

מונחת לפני בקשה, לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, תשמ"ח-1988 (להלן: "חוק ההגבלים העסקיים"), למתן פטור מהחובה לקבל את אישור בית-הדין להגבלים עסקיים להסדר שבין מפעל הפיס לבין מגן דוד אדום בישראל (להלן: מד"א). עניינו של ההסדר שיתוף פעולה בין מפעל הפיס לבין מד"א: מד"א יסייע בדרכים שונות בקידום ההגרלות של מפעל הפיס, ומפעל הפיס יעביר למד"א סכום שנתי קבוע מתוך ההכנסות מהגרלות מפעל הפיס. בתקופת ההסדר, יימנע מד"א מלערוך הגרלות משלו.

לאחר ששקלתי את הדברים, לרבות התשתית העובדתית שהציגו לפני הצדדים להסדר, החלטתי ליתן פטור להסדר המוצע, בכפוף לתנאים אשר יפורטו להלן.

ההסדר

פרטי ההסדר מצויים בהסכם מיום 10.6.98 בין מפעל הפיס לבין מד"א. על-פי ההסכם, מד"א ינקוט צעדים שונים שמטרתם לקדם את ההגרלות של מפעל הפיס. לדוגמא, בתחנות מד"א תוצבנה נקודות (בעיקר אוטומטיות) לממכר כרטיסי הגרלה של מפעל הפיס, ויוצג שילוט מטעם מפעל הפיס בתוך אמבולנסים של מד"א. כמו-כן, יוטבע סמל מפעל הפיס על ציוד רפואי שנרכש בסיוע כספי מפעל הפיס.

מפעל הפיס מתחייב להעביר לידי מד"א סכום שנתי קבוע מתוך ההכנסות מהגרלותיו, ויהיה רשאי לפרסם את דבר תמיכתו במד"א כדי לקדם את הגרלותיו.

תקופת ההסכם היא עד יום 31.12.2002, עם אפשרות להארכה, בהסכמת הצדדים, לתקופה של חמש שנים נוספות.

כאמור, בתקופת ההסכם, יימנע מד"א מלערוך הגרלות משלו.

דיון

שכיה הדבר, כי צדדים לשיתוף פעולה עסקי מתחייבים להימנע מפעילות מתחרה בתקופת שיתוף הפעולה. יש ותחול התחייבות מעין זו על הצדדים גם אם לא קבעו כך במפורש בהסכם שנחתם ביניהם. ראה, לדוגמא, ע"א 415/88 החברה הכלכלית לאילת נ' ברטון תכנון וייצור, מג(4) 672; כן ראה סעיף 39 לפקודת השותפויות [נוסח חדש], תשל"ה-1975.

ההתחייבות להימנע מפעילות המתחרה בנושא שיתוף הפעולה, בין אם היא מפורשת ובין אם לאו, עשויה להיחשב ככבילה המביאה את שיתוף הפעולה בגדר הסדר כובל לפי סעיף 2 לחוק ההגבלים העסקיים, כך שהוא יהיה טעון אישור מבית-הדין להגבלים עסקיים או פטור מאת הממונה. בין השאר, התחייבות לא להתחרות עשויה לבוא בגדר הסדר של חלוקת שוק לפי סעיף 2(ב)(3) לחוק ההגבלים העסקיים.¹

לפי גישת המחוקק הישראלי, כפי שהיא באה לידי ביטוי בחוק ההגבלים העסקיים, הגדרת הסדר כ"הסדר כובל" אינה סוף הדרך, אלא רק תחילתה. הסדר כובל עשוי לזכות באישור בית-הדין להגבלים עסקיים, אם יהיה בית-הדין בדעה כי הדבר לטובת הציבור, וכי התועלת הצפויה לציבור תעלה באופן ממשי על הנזק העלול להיגרם כתוצאה מן ההסדר; ראה סעיפים 9, 10 לחוק ההגבלים העסקיים. כמו-כן, הסדר כובל עשוי לזכות בפטור מן החובה לקבל אישור מבית-הדין, אם יושנע הממונה כי ההסדר מגביל את התחרות בעסקים באופן לא משמעותי; ראה סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים.

הן בהליכי אישור בפני בית-הדין והן בבקשת פטור מאת הממונה, תישאל השאלה האם ההתחייבות להימנע מתחרות היא בבחינת כבילה נלווית באמת לשיתוף פעולה מועיל של ממש? כלומר, האם הכבילה דרושה, באופן סביר, לצורך שיתוף הפעולה, או שמא מדובר בכבילה שאינה נלווית, אלא ערומה? כבילה תיחשב לערומה, לדוגמא, אם אין בהסדר שיתוף פעולה מועיל של ממש, אלא רק כבילה; או, אם יש בהסדר שיתוף פעולה מועיל של ממש, אך הכבילה אינה דרושה, באופן סביר, לצורך אותו שיתוף הפעולה, או חורגת מן הדרוש; או, אם הכבילה - היא היא המטרה העיקרית של ההסדר, ולא שיתוף הפעולה.²

אמנם, אף הסדר שכל כבילותיו נלוות לא תמיד יזכה בפטור או אישור. אם הכבילות מגבילות את התחרות באופן משמעותי, אין בידי הממונה ליתן פטור. במקביל, אם הסדר ייצור מונופולין או מבנה שוק לא-תחרותי אחר, עשוי בית-הדין למצוא כי התועלת הטמונה בהסדר אינה עולה על הנזק הצפוי להיגרם כתוצאה ממנו, אפילו אם ההסדר בנוי על שיתוף פעולה מועיל וכל כבילותיו אכן נלוות לאותו שיתוף פעולה. עם זאת, ככלל, הסדרים שכל כבילותיהם באמת נלוות לשיתוף פעולה מועיל של ממש - אלה ההסדרים בעלי סיכויים טובים יותר לזכות בפטור או באישור, לפי העניין. לעומת זאת, הסדר הכולל כבילות ערומות, שמטרתן כבילה לשמה, לא ייחנה מסיכויים טובים לזכות בפטור או אישור.

במקרה הנוכחי, הגעתי לכלל מסקנה, כי התחייבות מד"א לא לערוך הגרלות משלו בתקופת ההסכם - יש לראותה ככבילה נלווית לשיתוף הפעולה בין הצדדים. בכך אני יוצא מן ההנחה, כי מדובר בשיתוף פעולה מיוחד וחריג, הרבה מעבר לשיתוף פעולה שגרתית בין מפעל הפיס לבין כל גוף הנהנה מכספיו. זהו ההסדר הראשון מסוגו המוגש אלי בבקשה למתן פטור, ומכאן הנחתי כי אכן מדובר בשיתוף פעולה ברמה משמעותית הרבה יותר מן הרגיל. אם אכן כך, שיתוף הפעולה בין מפעל הפיס לבין מד"א ייצור זיקה, בעיני הציבור, בין הגרלות מפעל הפיס לבין מד"א. ציוד רפואי של מד"א ישא את שמו ואת סמלו של מפעל הפיס, כמי שמימן את רכישת הציוד, ותחנות מד"א

¹ המושג "חלוקת שוק" כולל לא רק אותם הסדרים, שלפיהם פועלים כל הצדדים להסדר בשוק הנדון תוך חלוקתו ביניהם בדרך זו או אחרת, אלא שהוא עשוי לכלול גם הסדרים שלפיהם צד אחד להסדר נמנע לגמרי מלפעול בשוק הנדון, לטובת צד אחר להסדר. ראה (1990) 46 U.S. 498 *Palmer v. BRG of Georgia*.

² זוהי האבחנה הידועה בין ancillary restraints לבין naked restraints שהותוותה בפסק-הדין החשוב *United States v. Addyston Pipe & Steel*, 85 F. 271 (6th Cir. 1898), *aff'd*, 175 U.S. 211 (1899).

תהינה לנקודות מכירה של כרטיסי הגרלה של מפעל הפיס. בפרסומות מפעל הפיס יודגש הדבר, כי יוקדש חלק מהכנסות ההגרלות למימון פעילותו של מד"א. הדעת נותנת, כי שיתוף הפעולה ייפגם, אם יהיה מד"א חופשי לערוך במקביל הגרלות משלו, תוך ניצול הזיקה שתיווצר בינו לבין הגרלות מפעל הפיס כתוצאה מן ההסדר.³ לאור זאת, מוכן אני לראות את התחייבותו של מד"א לא לערוך הגרלות משלו, בעוד ההסכם עומד בתוקפו, ככבילה הנלווית לשיתוף הפעולה בינו לבין מפעל הפיס.⁴

גם אם כבילותיו של הסדר נלוות לשיתוף פעולה מועיל של ממש, אין בידי הממונה ליתן פטור לפי סעיף 14, אלא אם ישוכנע כי ההסדר המוצע מגביל את התחרות באופן לא משמעותי בלבד. לעניין זה שקלתי היטב את הצהרות הצדדים. בין השאר, למרות שמד"א זכור לרבים כגוף העורך הגרלות, מודגש בבקשת הפטור כי ההגרלה האחרונה שערך מד"א היתה בשנת 1989 - לפני תשע שנים. כפי שהוסבר בבקשת הפטור, עריכת הגרלות טעונה היתר מאת שר האוצר, כאמור בסעיף 231 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, ובשנים האחרונות לא עלה בידי מד"א לקבל היתר כנדרש. מד"א אינו עורך הגרלות היום, וגם אם הוא עדיין מועמד פוטנציאלי לעשות זאת בעתיד, ברור שעם חלוף השנים הולכת וקטנה חשיבותו כמתחרה בכוח של מפעל הפיס. מאידך גיסא, תקופת ההסכם - חמש שנים מיום 1.1.98, עם אפשרות לארכה לתקופה של חמש שנים נוספות - היא תקופה ארוכה.

לאור הנסיבות המיוחדות של המקרה, ולאור האמור בעניין זה בבקשת הפטור, שוכנעתי כי ההסדר לא יגביל את התחרות באופן משמעותי, וזאת בתנאי, כי יתקנו הצדדים את ההסכם ביניהם כך, שיוכל מד"א להביא את ההסדר לקיצו ולערוך הגרלות משלו בכל עת החל מיום 1.1.2000, על-ידי מתן הודעה של ששה חודשים מראש; כמו-כן, תנאי הוא כי יהיה מד"א חופשי להמשיך במגעים עם משרד האוצר, גם בתקופת ההסכם, בדבר קבלת היתר לערוך הגרלות משלו (וזאת בניגוד למה שאולי משתמע מסעיף 6.4 להסכם).

עוד רואה אני לנכון להתנות, כי יבוטל סעיף 6.2 להסכם מיום 10.6.98 בין מד"א לבין מפעל הפיס. סעיף 6.2 קובע כדלקמן:

"למרות האמור לעיל, מוסכם בין הצדדים כי במידה שמדיניות משרד האוצר תשתנה, וינתנו היתרים לעריכת הגרלות שאינן מסחריות - מסוג ההיתרים שניתנו בעבר למד"א - לגופים נוספים, אזי מפעל הפיס יהא רשאי לבטל הסכם זה בהודעה של שישה חודשים מראש למד"א. מוסכם בין הצדדים, כי מתן היתר לעריכת הגרלות לועד או לאגודה למען החייל, לא יחשב כשינוי מדיניות משרד האוצר ולא יקנה למפעל זכות לביטול ההסכם כאמור."

מבחינה מעשית, סעיף זה היה הופך את מד"א לבן ערובה בידי מפעל הפיס. מד"א זקוק מאד לאותם כספים שמפעל הפיס אמור להעביר לידיו על-פי ההסכם, ואם יבוטל ההסכם ותופסק

³ זוהי בעיית ה"טרמפיסט" (ובלע"ז: free rider). ניתן לצפות לכך כי כתוצאה מפעולות הצדדים על-פי ההסדר, תיווצר זיקה, בעיני הציבור, בין מד"א לבין הגרלות מפעל הפיס. מובן שמפעל הפיס מבקש לדעת מראש כי זיקה זו תשמש לקידום מכירות של הגרלות מפעל הפיס, ולא לקידום הגרלות נפרדות של מד"א.

⁴ כאמור, יוצא אני מן ההנחה, כי מדובר בשיתוף פעולה מיוחד וחריג, מעבר לשיתוף הפעולה השגרתי שבין מפעל הפיס לבין כל גוף הנהנה מכספי מפעל הפיס. מן הסתם, לא הייתי מגיע לאותה מסקנה לו היה מפעל הפיס מתחיל להתחיל גופים נוספים על התחייבויות לא לערוך הגרלות משלהם, כתנאי לקבלת כספי מפעל הפיס.

הזרמת הכספים, תיווצר בעיה קשה של מציאת מקור חלופי לתקציב מד"א. מן הסתם, אפשר כי תונח בעיה כזו, במוקדם או במאוחר, בפתחו של משרד האוצר. לאור זאת, היה בסעיף 6.2 כדי ליצור בפועל תמריץ שלא לתת היתרים לגופים אחרים אשר יבקשו לערוך הגרלות תוך תחרות מול הגרלות מפעל הפיס. כך היתה יוצאת התחרות בהגרלות ניזוקה, וציבור הלקוחות ניזוק עמה.

בהתחשב באמור לעיל, החלטתי ליתן פטור, כמבוקש, להסדר בין מפעל הפיס לבין מד"א, וזאת בכפוף לתנאים שהזכרתי.

סוף דבר

מכוח סמכותי על-פי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, הנני פוטר את מפעל הפיס ואת מד"א מן החובה לקבל את אישורו של בית-הדין להגבלים עסקיים לגבי ההסכם ביניהם מיום 10.6.98.

פטור זה - שתחולתו מותנית - יפקע אם לא יומצא לי בידי הצדדים, בתוך 30 יום מיום החלטתי זו, כתב חתום בידיהם המתקן את ההסכם ביניהם מיום 10.6.98, כדלקמן:

1. מד"א יהיה רשאי להביא את ההסכם לקיצו בכל עת החל מיום 1.1.2000 ולערוך הגרלות משלו, וזאת על-ידי מתן הודעה למפעל הפיס ששה חודשים מראש. (לדוגמא, ניתן יהיה ליתן הודעה ביום 1.7.99, בדבר הפסקת ההסכם נכון ליום 1.1.2000.)

2. מד"א יהיה רשאי להמשיך, גם בתקופת ההסכם, במגעים עם משרד האוצר בדבר קבלת היתר לפי סעיף 231 לחוק העונשין, תשל"ז-1977.

3. יבוטל סעיף 6.2 להסכם.

תוקף הפטור עד ליום 31.12.2002.

החלטתי זו נתונה לערר בפני כבוד אב בית-הדין להגבלים עסקיים על ידי ארגון צרכנים, איגוד עסקי או כל הרואה עצמו נפגע מהחלטה זו. כמו כן, תבחן החלטה זו על ידי במקרה של שינוי נסיבות מהותי, או אם יוצג לפני מידע שלא הובא לידיעתי ואשר יש בו כדי להקרין על בקשת הפטור.

ניתן בידי בירושלים, י' באב תשנ"ח

2 באוגוסט 1998

ד"ר דוד תדמור

הממונה על הגבלים עסקיים

חוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988

בקשת פטור מאישור הסדר כובל

בהתאם לסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח - 1988, מוגשת בזה בקשה לפטור מאישור בית הדין להסדר הכובל שפרטיו כדלקמן:

1. הצד להסדר המבקש את הפטור-

א. שם: מגן דוד אדום בישראל (להלן: "מד"א")

מען: רח' יגאל אלון 60, תל אביב

מען למסירת מסמכים: אסנת, חפץ ושות' - עורכי דין, רח' ויצמן 2 (בית IBM קומה 11) תל אביב 64239, טל: 03-6914040, פקס: 03-6912720.

ב. שם: מפעל הפיס

מען: רח' הפטמן 3 תל אביב

מען למסירת מסמכים: אתגר, גרא ופלאט - משרד עורכי דין, רח' לאונרדו דה וינצ'י 19 תל אביב 64733, טל: 03-6910754, פקס: 03-6916779.

2. הצדדים האחרים להסדר - אין.

3. צורת ההסדר: הסכם בכתב מיום 10.6.98

4. השירות נושא ההסדר: עריכת הגרלות

5. מהות הכבילה: מד"א מתחייב להימנע מפניה למשרד האוצר, במשך תקופת ההסכם (כ 5 שנים בסה"כ, כ 4.5 שנים ממועד חתימתו) לשם בקשה להיתר לעריכת הגרלות מטעמו.

6. תקופת ההסדר: 5 שנים (כ 4.5 שנים מחתימת ההסכם)

7. הנימוקים המצדיקים פטור מאישור בית הדין:

א. בראשית הדברים ייאמר, כי הצדדים להסדר נשוא בקשה זו, סבורים שההסדר דגן איננו הסדר כובל כלל ועיקר. במקביל לבקשה זו, פונים הצדדים לכב' הממונה בבקשה כי יכריז כי ההסדר איננו הסדר כובל, וזאת למען הסדר ולשם הסרת כל ספק קל שבקלים אשר עשוי להתעורר בעניין.

נימוקי הצדדים לכך שאין מדובר בהסדר כובל, מפורטים בהרחבה בפניה הנ"ל לכב' הממונה.

למען הזהירות, ולמקרה שכב' הממונה יסבור כי מדובר בהסדר כובל, מובאים להלן נימוקי הצדדים לפטור המתבקש בבקשה זו.

ב. מד"א אינו עורך כלל, נכון להיום, הגרלות מכל סוג שהוא. לאחרונה, ערך מד"א הגרלה בשנת 1989, דהיינו - לפני כ 9 (!) שנים.

ג. עריכת הגרלות הינה, כידוע, אסורה במדינת ישראל. על מנת לערוך הגרלה, על המבקש לפנות תחילה אל שר האוצר (או אל מי שהשר הסמיכו לכך) בבקשה למתן היתר לעריכתה, וזאת לאור האמור בסעיף 231 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977.

מד"א פנה אל משרד האוצר מספר פעמים, מאז שנת 1995, בבקשה לקבל היתר לעריכה מחודשת של הגרלה מטעמו. כל פניותיו של מד"א בעניין זה הושבו ריקם, למרות פניות בעניין זה אשר הופנו ישירות גם אל היועץ המשפטי לממשלה, וכן איום בפניה לבג"צ על מנת שיחייב את משרד האוצר ליתן היתר כאמור.

ד. לאור האמור, מלכתחילה היה הסיכוי לקבלת היתר על ידי מד"א לעריכת הגרלות נמוך ביותר, שלא לומר אפסי. די בנסיבות אלה כדי להבין כי לא ניתן כלל לומר, כי בעריכת ההסדר יש משום הגבלה כלשהיא על התחרות בשוק, שכן "תחרות" שכזו בין מד"א לבין מפעל הפיס לא היתה קיימת מלכתחילה.

ה. מבלי לגרוע מן האמור לעיל, הרי שלעיצומו של עניין- מחזור הכנסות מפעל הפיס מעריכת הגרלות בלבד, בשנת 1997, עמד על סך של כ 2,237,784,000 ש"ח (!) (כשני מיליארד ורבע ש"ח), וזאת על פי נתונים של מפעל הפיס עצמו.

תקציב ההכנסות מהגרלות של מפעל הפיס בשנת 1998 עומד על כ 2,498,414,000 ש"ח (כשני מיליארד וחצי ש"ח).

מכתב מפעל הפיס המעיד על הנתונים הנ"ל מצ"ב לבקשה זו כחלק בלתי נפרד הימנה ומסומן כנספח א'.

ו. לעומת הנתונים המובאים לעיל, הרי שכאשר ערך מד"א בפעם האחרונה הגרלה, בשנת 1989, היתה הכנסתו ממנה, לאחר ניכוי הוצאות, פרסים וכיו"ב, כ 300,000 ש"ח בלבד. לו היה עורך מד"א הגרלה בימים אלה, הרי שעל פי התחזיות האופטימיות ביותר, היה מחזורו השנתי בגינה עומד על לא יותר מאשר כ 20 מליון ש"ח.

כלומר, במקרה ה"גרוע" ביותר מדובר בפחות מאחוז אחד בלבד ממחזור מפעל הפיס בפרק זמן זהה.

זאת, גם מבלי שנקח בחשבון את ההגרלות הנערכות על בסיס קבוע על ידי המועצה להסדר ההימורים בספורט (הגרלות הטוטו על הואריאציות השונות שלהן וכיו"ב), אשר "מגלגלות" גם הן מחזור של מאות מליוני שקלים בשנה, ובנוסף- מספר לא קטן של הגרלות "מסחריות" המתקיימות חדשות לבקרים על ידי גורמים רבים ושונים.

ז. מן האמור עולה איפוא, כי השפעתו של מד"א על התחרות ב"שוק" ההגרלות (זאת בהנחה שאכן מדובר בתחרות באותו שוק, דבר המוכח כשלעצמו, כמפורט להלן) הינה זניחה, בטלה בשישים. כניסתו של מד"א לשוק זה, אילו היתה מתרחשת, לא היתה מורגשת כלל.

כניסתו של מד"א לשוק, לא היתה משפיעה, אפוא, כהוא זה על עקומת הביקוש להגרלות מסוג כלשהוא, וממילא לא היתה משפיעה באופן כלשהוא על ה"מחיר", על טיב השירות וכיוצ"ב.

מסיבה זו גם כן מתבקשת המסקנה, כי ההסדר מגביל לכל היותר (אם בכלל) באופן "לא משמעותי" את התחרות בשוק, במובן סעיף 14 לחוק.

ח. בנוסף, קשה ביותר לדבר על "שוק" כלשהוא בהקשר של ההגרלות המתקיימות בארץ. ראשית, משום שצרכני ההגרלות אינם מתנהגים כצרכנים "רציונליים", דהיינו- לא מתקיים הקשר ה"קלאסי" בין המחיר לבין הביקוש וההיצע.

כדוגמה בהקשר זה, ניתן לציין כי הביקוש לכרטיסי הגרלות הלוטו והטוטו, מושפע במידה רבה מגובה הפרס שבוע נתון, עובדה הנגזרת מכמות המנחשים נכונה בשבוע שלפני כן. עובדה זו מלמדת גם היא עד כמה רחוקה אפשרות ההשפעה של כניסת מד"א לשוק ההגרלות על התחרות בשוק זה.

2

ט. נוסף על האמור לעיל, הרי שהגרלת מד"א הינה מקרה מיוחד עוד יותר בהקשר הנדון, גם ביחס ליתר ההגרלות המתקיימות בארץ. אין צריך לומר, כי בשל אופיו של מד"א ואופי פעילותו, לא מבוססת החלטתו של רוכש כרטיס ההגרלה ה"ממוצע" של מד"א על שיקולי רווח והפסד "רציונליים". רכישת כרטיס מעין זה, מושפעת במידה רבה ביותר מן הרצון לתרום לארגון כמד"א, על מנת לקדם את מטרותיו החשובות.

מסיבה זו, מוקצן עוד יותר האמור לעיל ביחס לקיומו של "שוק" הגרלות, ככל שמדובר על מד"א.

יש לציין בהקשר זה, כי בהגרלת מד"א, שלא כמו ביתר ההגרלות, הפרסים מהווים תמריץ בלבד, ובפירוש לא מטרה עיקרית בפני עצמה. זאת, בניגוד ליתר ההגרלות הקיימות כיום.

פן זה של הדברים מובלט עוד יותר, לאור העובדה כי הפרסים אשר חולקו על ידי מד"א במסגרת ההגרלות אשר ערך בעבר, ואשר היו מחולקים לו חדש מד"א עריכת ההגרלות, "צנועים" בהרבה מאלה שניתן למצוא בהגרלות המקבילות, הם אינם מצטברים, והחשוב מכל- הם אינם ניתנים כלל בכסף (אלא בפרסים שווי כסף בלבד).

העובדות המתוארות לעיל מוסיפות ומחדדות את טענת מד"א, לפיה אפילו ניתן לדבר על השפעה כלשהיא אשר היתה צפויה על התחרות בשוק ההגרלות, לו נכנס מד"א לשוק זה, הרי מדובר על השפעה מזערית ובלתי משמעותית לחלוטין.

י. ואם ישאל השואל, לאור כל האמור בבקשה זו- מדוע, אפוא, חתם מפעל הפיס על ההסדר נשוא הבקשה, אף אתה השב לו, כי הדבר נעשה למניעת כל חשש אפשרי, להסרת כל ספק ספיקא, וזאת- לאור נסיונותיו של מד"א בשנים האחרונות, כמפורט לעיל ובמכתב מד"א לכבי הממונה, לכל הגורמים הרלבנטיים, על מנת לקבל היתר לעריכת הגרלה.

יא. יתרה מזו- המעיין בהסכם המצ"ב יגלה, כי ההסכם איננו עוסק אך ורק בהמנעות מד"א לערוך הגרלות. נהפוך הוא, מוסדרים בהסכם זה מספר נושאים חשובים ביותר של שיתוף פעולה, בין שני גופים אשר טובת הציבור מחייבת את הצלחתם ככל שניתן.

8. מכל הסיבות המנויות לעיל, לחלופין ובמצטבר, מתבקש כבוד הממונה על ההגבלים העסקיים להיזקק לסמכותו על פי סעיף 14 לחוק, ולפטור את הצדדים מן החובה לפנות לבית הדין להגבלים עסקיים לאישור הסדר זה.

העתק המסמך הנזכר בסעיף 3 לעיל, מצ"ב לבקשה זו כחלק בלתי נפרד הימנה.

אני מצהיר שכל הפרטים האמורים הינם מלאים ונכונים, שהמסמכים המצורפים הם נכונים ומלבדם אין כל מסמך אחר הקובע את ההסדר או הנוגע לו.

ענא אסנת
חתימת ההתמדה
בית דין ת"א 64239
שם
6.7.98
תאריך